

Tjänsteutlåtande

Kommunkansliet

Till Kommunstyrelsen

Datum 2015-09-01

Dnr KS 2015/0280

Uppmärksamma kulturella byggnader i Österåkers kommun genom skyltar

Beslutsförslag

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta

1. Uppdra till Kultur- och fritidsnämnden att teckna avsiktsförklaring med Stockholms läns museum kring kommunens kulturmiljöer av riksintresse i vilket ingår nya skyltar, ny grafisk form och dramatiserade ljudguider.
2. Uppdra till Kultur- och fritidsnämnden att förse kulturhistoriska byggnader i kommunens ägo (Slussvaktarbostaden och Norrö Tingshus) samt Wira bruk, Roslags-Kulla kyrka, Husarö och Ingmarsö med nya skyltar och ljudguide under 2016. För Tunaborgen inväntas ev. nya rön från arkeologiska undersökningar innan produktion av ljudguide, medan den befintliga skylten kan uppdateras.
3. Finansiering av skyltar och ljudguide enligt ovan sker inom Kultur- och fritidsnämndens ekonomiska ram.

Bakgrund

Kultur- och fritidsförvaltningen skriver i sitt tjänsteutlåtande "I samband med budget 2015 uppdrogs åt Kommunstyrelsen att uppmärksamma kulturella byggnader genom skyltar i samråd med Kultur- och fritidsnämnden, KF § 9:31, 39."

Förvaltningens slutsatser

Kommunstyrelsens kontor, kommunkansliet, har inget att erinra.

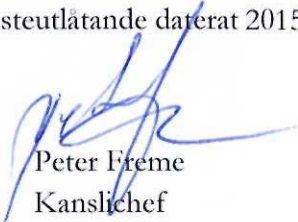
Tidigare beredning och beslutsunderlag

Kultur- och fritidsnämnden har behandlat ärendet 2015-06-11, § 4:8.

Bilagor

1. Protokollsutdrag från Kultur- och fritidsnämndens sammanträdet 2015-06-11, § 4:8.
2. Kultur- och fritidsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2015-05-19.

Jan-Olof Friman
Kommundirektör

Peter Freme
Kanslichef

KFN § 4:8

Dnr 2015/0054-100

Uppmärksamma kulturella byggnader genom skyltar

Kultur- och fritidsnämnden föreslår Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta

1. Kommunen tecknar avsiktsförklaring med Stockholms läns museum kring kommunens kulturmiljöer av riksintresse i vilket ingår nya skyltar, ny grafisk form och dramatiserade ljudguider.
2. Kulturhistoriska byggnader i kommunens ägo förses med skyltar (Slussvaktarbostaden och Norrö Tingshus).
3. Finansiering av skyltar och ljudguide enligt ovan sker inom ram.
4. Tidplan: Wira Bruk, Roslags-Kulla kyrka, Husarö och Ingmarsö, Slussvaktarbostaden och Norrö Tingshus får nya skyltar och ljudguide under 2016. För Tunaborgen inväntas ev. nya rön från arkeologiska undersökningar innan produktion av ljudguide, medan den befintliga skylten kan uppdateras.
5. Ärendet ska anmälas till Kommunfullmäktige.

Sammanfattning

I samband med budget 2015 uppdrogs åt Kommunstyrelsen att uppmärksamma kulturella byggnader genom skyltar i samråd med Kultur- och fritidsnämnden, KF § 9:31, 39.

Beslutsunderlag

- Kultur- och fritidsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2015-05-19.

Förslag till beslut

Mathias Lindow (FP) yrkar bifall till beslutsförslaget innebärande att:

1. Kommunen tecknar avsiktsförklaring med Stockholms läns museum kring kommunens kulturmiljöer av riksintresse i vilket ingår nya skyltar, ny grafisk form och dramatiserade ljudguider.
2. Kulturhistoriska byggnader i kommunens ägo förses med skyltar (Slussvaktarbostaden och Norrö Tingshus).
3. Finansiering av skyltar och ljudguide enligt ovan sker inom ram.
4. Tidplan: Wira Bruk, Roslags-Kulla kyrka, Husarö och Ingmarsö, Slussvaktarbostaden och Norrö Tingshus får nya skyltar och ljudguide under 2016. För Tunaborgen inväntas ev. nya rön från arkeologiska undersökningar innan produktion av ljudguide, medan den befintliga skylten kan uppdateras.
5. Ärendet ska anmälas till Kommunfullmäktige.

Justerandes signaturer

Utdragsbestyrkande

Propositionsordning

Ordföranden frågar om Kultur- och fritidsnämnden beslutar enligt Mathias Lindows (FP) yrkanden och finner att så är fallet.

Expedieras

- Akten
- KS/KF

Justerandes signaturer

Utdragsbestyrkande

Tjänsteutlåtande

Kultur- och fritidsförvaltningen

Till Kultur- och fritidsnämnden

Datum 2015-05-19

Dnr KFN15 2015/0054

Skyltar till kulturhistoriska byggnader i Österåkers kommun

Sammanfattning

I samband med budget 2015 uppdrogs åt Kommunstyrelsen att uppmärksamma kulturella byggnader genom skyltar i samråd med Kultur- och fritidsnämnden.

Beslutsförslag

Kultur- och fritidsnämnden föreslår Kommunstyrelsen besluta

1. Kommunen tecknar avsiktsförklaring med Stockholms läns museum kring kommunens kulturmiljöer av riksintresse i vilket ingår nya skyltar, ny grafisk form och dramatiserade ljudguider.
2. Kulturhistoriska byggnader i kommunens ägo förses med skyltar (Slussvaktarbostaden och Norrö Tingshus).
3. Finansiering av skyltar och ljudguide enligt ovan sker inom ram.
4. Tidplan: Wira Bruk, Roslags-Kulla kyrka, Husarö och Ingmarsö, Slussvaktarbostaden och Norrö Tingshus får nya skyltar och ljudguide under 2016. För Tunaborgen inväntas ev. nya rön från arkeologiska undersökningar innan produktion av ljudguide, medan den befintliga skylten kan uppdateras.
5. Ärendet ska anmälas till Kommunfullmäktige.

Bakgrund

I samband med budget 2015 uppdrogs åt Kommunstyrelsen att uppmärksamma kulturella byggnader genom skyltar i samråd med Kultur- och fritidsnämnden, KF § 9:31, 39.

Förvaltningens slutsatser

Att vara medveten om en plats historia är en viktig faktor för att skapa anknytning till och väcka stolthet över den plats man bor på. Att vara stolt över plats är en viktig faktor för viljan att rekommendera en plats för andra och därmed en viktig del i att stärka kommunens varumärke. Att använda sig av skyltar är ett enkelt sätt att kommunicera kommunens historia och att därmed både skapa och ställa nyfikenhet på platsen man bor på eller besöker. Att komplettera dessa med dramatiserade ljudguider är ett sätt att komplettera den skrivna informationen med levande och lättillgänglig information.

Nya skyltar bör ha:

- Sammahållen grafisk form
 - Tydlig avsändare
 - Omsorgsfull placering. (Undvik söderläge, tillgänglighet för rullstolsburen osv)
- Skylten bör vara preparerad för klotterskydd och/eller lätt och billig att byta ut.
En plan för underhåll och skötsel

Tjänsteutlåtande

Kommunen är idag avsändare till flera olika typer av skyltar som informerar om platsens kultur- och naturvärden. Exempelvis:

- Natur- och rekreationsområden som Ekbacken, Röllingby backar, Fjärilsparken vid Åkers Kanal.
- Fornminnen i centrala Åkersberga.
- Ljudguide utmed Åkers kanal från 2014. Fem stycken skyltar i kombination med dramatiserade berättelser tillgängliga genom mobiltelefon med QR-läsare.
- Roslagsbanans stationer: ”Med tåg i kulturbygd” – platsens historia i text och bild.

Modell för nya skyltar för kommunens kulturmiljöer:

Stockholms läns museum driver projektet ”Upptäck länet” som tar ett samlat grepp över länets kulturhistoria. Österåkers kommun har mycket att vinna på att gå med i projektet, som sammanfattas så här:

”Upptäck länet” är ett koncept som har till syfte att öka intresset för, kunskapen om och tillgängligheten till länets fysiska kulturarv. Projektet syftar också till att mer effektivt tillvarata befintliga resurser, samt att stärka kontakterna med och mellan kommuner/markägare och andra intressenter som på olika sätt är delaktiga i arbetet kring kulturarvet.”

Inom projektet tecknar kommunen och museet en avsiktsförklaring gällande vård och tillgängliggörande av vissa kulturobjekt. En utvecklingsplan tas fram för de olika objekten där konkreta och långsiktiga åtgärder utarbetas i syfte att tydliggöra kulturmiljön och att skapa högkvalitativa besöksmål utifrån de förutsättningar som kulturojektet ger.

När det gäller information så åtar sig museet att stå för information i form av text på museets hemsida samt att göra en uppdatering av objektets befintliga skyltbestånd (i de fall originalen ägs av Stockholm läns museum). Nyttillverkning av skyltar görs under förutsättning att finansiering finns från länsstyrelsen eller kommunen.

Österåkers kommuns kulturmiljöer av riksintresse kvalificerar sig med lätthet för detta projekt. Dessa är:

- Tunaborgen
- Åkers kanal inklusive Slussvaktarbostaden och Åkersbro
- Wira Bruk
- Området Roslags- Kulla, inklusive Östanå och Roslags-Kulla kyrka
- Husarö och Ingmarsö
- Rydboholms slott med Wasatornet. Privatägd fastighet, varför den endast förses med information på hemsidan.

Kultur- och fritidsförvaltningen föreslår att Österåkers kommun tecknar avsiktsförklaring med Stockholm läns museum kring projektet ”Upptäck länet”. I samband därmed tas nya skyltar fram till Tunaborgen, Wira Bruk, Roslags-Kulla kyrka, Husarö, Ingmarsö samt till Slussvaktarbostaden. Den befintliga ljudguiden med fem skyltar från 2014 utmed kanalens södra strand gör att Åkers kanal är väl skyltad. Kultur- och fritidsförvaltningen föreslår att dramatiserade ljudguider produceras till Tunaborgen, Wira bruk, Husarö och Ingmarsö, enligt liknande modell som använts utmed Åkers kanal. Därtill skyltas Norrö Tingshus som vid sidan av Slussvaktarbostaden är de enda av Österåkers kulturhistoriskt intressanta byggnader som ägs av kommunen.

Tjänsteutlåtande

Skyltarna har svensk text med summering på engelska och finska.
Ljudguiderna produceras på svenska finska och engelska.

Kostnader och finansiering av projektet

Kostnad	Summa
Grafisk form inkl. text- och bildproduktion (7 skyltar)	90 000 kr
Skylthållare inkl. skylt (7 skyltar)	35 000 kr
Montering (7 skyltar)	17 000 kr
Dramatiserade ljudguider på svenska, engelska, finska (4 st)	100 000 kr
	242 000 kr

Kostnaden för nya skyltar och ljudguider enligt ovan finansieras inom ram.

Möjlig utvidgning av projektet kan vara:

- Samverka med kommunens hembygdsföreningar om en eventuell uppdatering av deras skyltbestånd.
- Samverka med privata husägare om möjligheten att sätta skylt i anslutning till deras fastighet.
- Utökad skyltning av kommunens fornminnen.
- Skyltar till offentlig konst. Stockholms läns museum har bjudit in till samverkan kring att ta fram skyltar för vissa av kommunens offentliga konstverk.

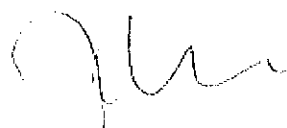
Övriga aktuella skyltprojekt inom kulturmiljöområde 2015-2017:

Uppdatering av befintliga skyltar över fornminnen i centrala Åkersberga.

17 st. Skyltarna i akut behov att rustas upp. Flera saknas.
Då texterna är 30 år gamla bör dessa ses över av Stockholms läns museum som äger originalen.
Textredigering görs utan kostnad av länsmuseet, men kostnad för ny grafisk form, tryck och montering tillkommer. Möjlighet att bekosta hela eller delar av uppdateringen inom ram 2015.

Roslagsbanans skyltar- Med tåg i Kulturbygd.

Uppdatering av befintliga skyltar utmed hela Roslagsbanan. Samarbetsprojekt mellan Vallentuna, Täby, Danderyd, Österåker, Stockholms stad och SL. Vid varje station finns en informationstavla som berättar historiska fakta om platsen. Skyltarna tillkom under Kulturhuvudstadsåret 1998.
I uppdateringsprojektet bär varje kommun kostnaden för "sina" skyltar. Vissa gemensamma kostnader delas av alla. Just nu undersöks möjligheten att få hjälp med finansieringen från StoNo-samarbetet, annars kommer denna kostnad att belasta Kultur- och fritidsförvaltningens budget.

Sören Karlsson
tf förvaltningschef

Birgit Lindholm
Kultursekreterare